

Revision av Förbundsordning

Remissunderlag

SVENSKT AMBULANSFLYG

Bakgrund

Förbundsordningen skrevs ursprungligen 2015-2016. Under "ändamål och uppgifter" beskrevs inte bara **vad** förbundet skulle utföra utan också **hur** uppdraget skulle utföras på relativt detaljerad nivå. Under uppstartsåren har inriktning och driftsform för olika delprojekt förändrats jämfört med ursprungsförslag.

Konsekvensen har varit juridiska inlåsnings effekter, laglighetsprövningar, upphandlingsrättsliga hinder och begränsningar i att utveckla kostnadseffektiva driftsformer.

Detta har påtalats av styrelsen upprepade gånger liksom i den SWOT-analys som lades fram till fullmäktige.

Uppdrag

- ❑ Styrelsen beslutade under 2021 att låta revidera förbundsordningen.
- ❑ Fullmäktige fastställde 2021-08-19 uppdrag och process för revisionen

Process

- 28 sept KAS bereder förändringsförslaget
- Torsdag 30 första dragning med Beredningsgruppen
- Fredag 1 okt färdigt förslag skickas ut till Beredningsgruppen
- Torsdag 6 okt (ofärdigt) förslag utskick styrelsen
- Onsdag 13 okt senaste svar från Beredningsgruppen
- Torsdag 14 okt styrelsen beslutar om "färdigt" förslag
- Torsdag 14 okt – utskick av förslag till medlemmarna (21)
- Torsdag 21 okt presentation av förslag på medlemsamråd
- Torsdag 18 nov utskick fullmäktige
- Torsdag 28 okt styrelsebeslut om remissförfarande
- Q 1 2022 beslut om ny förbundsordning på extra fullmäktige

Genomgång av väsentliga ändringsförslag

Läsinstruktioner:

På följande bilder presenteras de avsnitt där det finns förslag på förändringar

- 1) I svart skrift finns den nuvarande förbundsordningen (ver 1.0) **Gulmarkerade** områden föreslås förändrade, **blåmarkerade** tas bort
- 2) I **blå skrift** presenteras förslag till ny skrivning
- 3) Infällt finns gråfärgade kommentarsrutor eller förslag från vår beredningsgrupp, synpunkter från tre sjv-regioner.

§ 1 – KSAs synpunkter

Namn och säte behöver kompletteras med ”firma Svenskt Ambulansflyg” för att ange i vilket firmanamn förbundet registrerats

§ 1

1 § Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg.
Förbundet har sitt säte i Umeå.

1 § Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, med firma Svenskt Ambulansflyg.
Förbundet har sitt säte i Umeå.

§ 2 – KSAs synpunkter

Samtliga medlemmarna är numera regioner och paragrafen behöver därför uppdateras med korrekta benämningar.

2 § Medlemmar

Medlemmar i kommunalförbundet är landsting och regioner i Sverige enligt nedan

2 § Medlemmar (Ver 2.0)

Medlemmar i kommunalförbundet är **Sveriges regioner** enligt nedan.

.....

§ 3 – KSAs synpunkter

Under paragrafen *Ändamål och uppgifter* behöver förbundsordningen ringa in det kommunalrättsliga kompetensområde som förbundet lyfter ur medlemmarnas tidigare uppdrag. Vad-frågorna behöver beskriva omfattningen men genom att ta bort ett antal hur-frågor undviker man de begränsningar i driftsformer och laglighetsbegränsningar som idag försvårar utvecklingen mot kostnadseffektivitet.

Den föreslagna skrivningen möjliggör ambulansflygverksamhet med egna flygplan, eget tillstånd (AOC), egen flygkoordinering och egen bemanning på alla ingående yrkeskategorier men den utesluter inte att någon eller flera delar kan genomgå nya upphandlingar, om andra driftsformer skulle visa sig mer kostnadseffektiva. Skrivningen anger också ett utvecklingsområde inom luftburen ambulansverksamhet som inkludera samverkan med ambulanshelikopter och andra transportsätt för en möjlig framtida nationell koordineringsförmåga.

Uppdragsgivare/beställare är Sveriges regioner, medan flygverksamheten kan ske till/från olika länder

§ 3

3 § Ändamål, uppgifter

Förbundets ändamål är att för medlemmarna tillhandahålla ambulansflyg. Förbundets syfte är att effektivisera ambulansflyg för att öka patientnyttan och patientsäkerheten genom samordning av gemensamma resurser. Det ankommer därvid förbundet att bland annat:

- upphandla och samordna flygambulanstjänst,
- upphandla, äga och finansiera egna ambulansflygplan,
- samordna beställningar och genomförande av flygambulanstjänst genom tillhandahållande av beställnings- och -koordineringscentral,
- samordna och effektivisera inköp och drift av medicinteknisk utrustning,
- tillhandahålla sjukvårdspersonal,

övrigt följa därmed sammanhängande frågor för den luftburna ambulanssjukvården i Sverige samt följa utvecklingen avseende ambulanshelikopterverksamheten i Sverige.

3 § Ändamål, uppgifter (Ver 2.0)

Förbundets ändamål är att för medlemmarna samordna sjuktransporter och bedriva luftfartsverksamhet genom flygambulansverksamhet och därtill angränsande verksamhet samt i övrigt verka för utveckling av den luftburna ambulanssjukvården.

§ 3

- § 3 Vad betyder egentligen de föreslagna förändringarna i denna paragraf? Vad tar KSA fortsättningsvis ansvar för? Vilket ansvar hamnar istället enligt tanken framgent på medlemmarna själva att lösa och varför bedöms den ordningen i förekommande fall vara bättre (ekonomiskt, juridiskt, personalmässigt, osv)? Hur påverkas tex. frågan om vem som har ansvar för bemanningen av planen och frågan om förbundet bör bli en vårdgivare eller ej. Det framstår spontant som olämpligt med nya skrivningar i förbundsordningen som kan ge upphov till tolkningar, diskussioner om vem (förbundet eller regionerna) som har visst ansvar. Regionerna behöver ha en samsyn gällande ansvarsfördelningen/gränssnitten. Att med flit göra gränssnitten i viss mån otydliga riskerar att leda till såväl bl.a. felaktiga förväntningar som laglighetsprövningar. Utgångspunkten måste således rimligen vara att det genom förbundsordningen ska vara tydligt vilket ansvar som åvilar förbundet. Härtill framstår det som något prematurt att göra om gränssnitten/ansvarsfördelningen (om det nu är det som är syftet med förändringen vilket är oklart) innan man utifrån ett verksamhetsperspektiv hunnit utvärdera vilka gränssnitt och vilken ansvarsfördelning som är optimal.

§ 5 – KSAs synpunkter

Vi föreslår att flytta fram mandatperiodens start från 1 april till 1 januari för att bättre synkronisera detta med övriga politiska uppdrag och styrelsens arbetsformer

Vi föreslår dessutom att fullmäktiges beslutsuppgifter kompletteras med termen ”av principiell karaktär eller större vikt” för att öppna upp beslutskompetensen för fullmäktige.

5 § Förbundsfullmäktige

Fullmäktige skall bestå av medlemmar i enlighet med §2. Varje medlem väljer en ordinarie ledamot och en ersättare som representant i fullmäktige. Ordinarie fullmäktige sammankallas minst två gånger per år.

Fullmäktige skall besluta i följande ärenden:

- mål och riktlinjer för verksamheten,
- förbundets årliga budget,
- val av ledamöter och ersättare i styrelsen,
- val av revisorer och revisorssuppleanter,
- årsredovisning och ansvarsfrihet,

Ledamöter och ersättare väljs för en mandatperiod om fyra år räknat från och **med den 1 april** efter ett valår.

§ 5 Det är bra att ”principiell beskaffenhet” läggs till, men det borde tydliggöras t.ex. när ett avtal p.g.a. sitt värde alltid ska anses vara av sådan principiell beskaffenhet att fullmäktigebeslut krävs.

5 § Förbundsfullmäktige (Ver 2.0)

Fullmäktige skall bestå av medlemmar i enlighet med §2. Varje medlem väljer en ordinarie ledamot och en ersättare som representant i fullmäktige. Ordinarie fullmäktige sammankallas minst två gånger per år.

Fullmäktige skall besluta i ärenden **av principiell beskaffenhet eller större vikt, såsom:**

mål och riktlinjer för verksamheten,
förbundets årliga budget,
val av ledamöter och ersättare i styrelsen,
val av revisorer och revisorssuppleanter,
årsredovisning och ansvarsfrihet,

Ledamöter och ersättare väljs för en mandatperiod om fyra år räknat från och med den **1 januari** efter ett valår.

§ 8 – KSAs synpunkter

Omskrivning av styrelsens instruktion till förbundsdirektören.
Rätt benämning och utpekad instruktion.

§ 8 8 § Styrelse

Fullmäktige utser för samma mandattid som för fullmäktige en styrelse. Styrelsen ska bestå av minst sju ledamöter och sju ersättare. Varje sjukvårdsregion ska vara representerad i styrelsen med minst en ledamot och en ersättare. Lagen om proportionellt valsätt ska inte tillämpas vid val till styrelsen.

Styrelsen är ställföreträdare för fullmäktige i de ärenden där fullmäktige inte ska besluta enligt ovan.

Styrelsen utser firmatecknare och beslutsattestanter för kommunalförbundet.

Styrelsen utser en **förbundschef** som har att leda verksamheten inom kommunalförbundet enligt styrelsens anvisningar.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

8 § Styrelse (Ver 2.0)

Fullmäktige utser för samma mandattid (4 år) som för fullmäktige en styrelse. Styrelsen ska bestå av minst

sju ledamöter och sju ersättare. Varje sjukvårdsregion ska vara representerad i styrelsen med minst

en ledamot och en ersättare. Lagen om proportionellt valsätt ska inte tillämpas vid val till styrelsen.

Styrelsen är ställföreträdare för fullmäktige i de ärenden där fullmäktige inte ska besluta enligt ovan.

Styrelsen utser firmatecknare och beslutsattestanter för kommunalförbundet.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Styrelsen utser direktör och ska med instruktion fastställa hur direktören ska leda verksamheten inom kommunalförbundet under styrelsen och fastställa direktörens övriga uppgifter.

§ 10 – KSAs synpunkter

Vi anser att den tredje initiativvägen är en onödig omskrivning av att varje medlem genom sin fullmäktigerepresentation har möjlighet till initiativ men ger intrycket av att förbundsmedlemmarna skulle kunna stå i opposition till sin egen representation.

Ärenden i fullmäktige får väckas av:

- ledamot i fullmäktige,
- styrelsen, samt
- Förbundsmedlem genom framställan av landstingsfullmäktige eller landstingsstyrelsen

§ 10

10 § Initiativrätt

Ärenden i fullmäktige får väckas av:

- ledamot i fullmäktige,
- styrelsen, samt
- Förbundsmedlem genom framställan av landstingsfullmäktige eller landstingsstyrelsen

10 § Initiativrätt (Ver 2.0)

Ärenden i fullmäktige får väckas av:

- ledamot i fullmäktige,
- styrelsen

I §10 vill vi ha kvar möjligheten för medlemmar (Regionerna) att väcka ärenden, dvs behålla den gamla skrivningen.

§ 10 – Vad är bakgrunden till att man vill ändra initiativrätten?
Utan motiv är det svårt att bedöma lämpligheten i förslaget.

§ 11 – KSAs synpunkter

KSA har varken praktisk möjlighet eller förfoganderätt över medlemmarnas officiella anslagstavlor, däremot sin egen anslagstavla, som skall finnas i den region som förbundet har sitt säte.

§ 11

11 § Kungörelser och tillkännagivanden

Kommunalförbundets kungörelser, protokoll och andra tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets officiella anslagstavla, samt på kommunalförbundets webbplats. **Västerbottens läns landsting** officiella anslagstavla är officiell anslagstavla för förbundet. Tid och plats för budgetsammanträde ska kungöras på **samtliga medlemmars officiella anslagstavl**or samt på kommunalförbundets web-sida.

11 § Kungörelser och tillkännagivanden

Kommunalförbundets kungörelser, protokoll och andra tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets officiella anslagstavla, samt på kommunalförbundets webbplats. Officiell anslagstavla för förbundet är den officiella anslagstavlan **för den region inom vars område förbundet har sitt säte enligt § 1.**

§ 14 – KSAs synpunkter

Hur kostnadstäckning av underskott skall efterregleras behöver förtydligas.- Nuvarande skrivning ” i relation till värdet av nyttjade tjänster” kan tolkas på olika sätt.

- Enbart nyttjad flygtid? Vid lägre flygbeställning än förväntat/budgeterat vältras underskottet över på regiongrannar.
- Hur värderas den nationella beredskapen?

Ett förslag till ny skrivning har kommit från beredningsgruppen.

Om årets kostnader inte täcks enligt andra stycket ska finansieringen av underskottet fördelas utifrån ersättningsmodellens fasta del (yta och invånare).

§ 14

14 § Kostnadstäckning

Kommunalförbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter.

Kommunalförbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Om årets kostnader inte täckas enligt andra stycket ska finansieringen av underskottet fördelas mellan förbundets medlemmar procentuellt i relation till värdet av nyttjade tjänster under året.

Om årets kostnader inte täcks enligt andra stycket ska finansieringen av underskottet fördelas utifrån ersättningsmodellens fasta del (yta och invånare).

§ 14

14 § Kostnadstäckning

Kommunalförbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter.

Kommunalförbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Om årets kostnader inte täckas enligt andra stycket ska finansieringen av underskottet fördelas mellan förbundets medlemmar procentuellt i relation till **värdet av nyttjade tjänster** under året.

Om årets kostnader inte täcks enligt andra stycket ska finansieringen av underskottet fördelas **utifrån ersättningsmodellens fasta del (yta och invånare)**.

§ 15 – KSAs synpunkter

Frågan om upplåning och begränsningar av frågor med stor ekonomisk inverkan lämnas till regionernas ekonomidirektörsnätverk för vägledning

§ 15

15 § Lån, borgen mm

Förbundet får uppta lån upp till ett belopp om sexhundramiljoner kronor (600 000 000 kronor) enligt 2015 års prisnivå.

Kommunalförbundet får inte uppta lån utöver 600 000 000 SEK, teckna borgen, garantier eller andra ansvarsförbindelser utan godkännande av samtliga förbundsmedlemmars fullmäktige.

Kommunalförbundet får inte bilda bolag, förvärva andelar i bolag, förvärva fast egendom eller motsvarande utan godkännande av samtliga förbundsmedlemmars fullmäktige.

Beloppet enligt första och andra stycket ska räknas upp med 3% årligen

15 § Lån, borgen mm (ver 2.0)

Kommunalförbundet får inte bilda bolag, förvärva andelar i bolag, eller motsvarande utan godkännande av samtliga förbundsmedlemmars fullmäktige.

§ 15

15 § Lån, borgen mm Principiella beslut av särskild vikt för medlemmarna

Kommunalförbundet får inte ta beslut som medför betydande långsiktiga ekonomiska åtaganden för medlemmarna, bilda bolag, förvärva andelar i bolag eller motsvarande utan godkännande av samtliga förbundsmedlemmars fullmäktige.

§ 16 – KSAs synpunkter

Förslag till omskrivning av insyn och styrning. Medlemmarna skall både ha rätten till en god insyn men också formalisera insynplikten. Vi ställer oss tveksam till att samrådsformen är ett bättre sätt att skapa förankring och beslutsförmåga än fullmäktiges beredning och beslut av frågor. Det senare är lagreglerat medan samrådsformen kan tolkas på olika sätt.

16 § Styrning och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet

Medlemmarna i kommunalförbundet, genom sina respektive styrelser, har rätt till insyn i kommunalförbundet.

Förbundet ska löpande tillstålla förbundsmedlemmarna rapport om verksamhetens ekonomi och utveckling. Styrelsen ska, efter samråd med medlemmarna, fastställa en tidplan för förbundets arbete med budget, uppföljning av ekonomi och verksamhet, delårsrapporter och bokslut.

Styrelsen ska därutöver avlämna de rapporter över verksamheten som medlem i förbundet efterfrågar. Styrelsen svarar också, på eget initiativ, för att informera medlemmarna i förbundet om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för förbundet eller någon av dess medlemmar. **Innan beslut tas om avtal av större dignitet eller större investeringar ska samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar.**

Om förbundsmedlemmarna inte är överens om avtal av större dignitet eller större investeringar ska beslut om dessa fattas med enkel majoritet i fullmäktige.

§ 1

16 § Styrning och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet (Ver 2.0)

Medlemmarna i kommunalförbundet ska, genom sina respektive styrelser, utöva uppsikt över kommunalförbundet.

Förbundet ska löpande tillställa förbundsmedlemmarna rapport om verksamhetens ekonomi och utveckling. Styrelsen ska fastställa en tidplan för förbundets arbete med budget, uppföljning av ekonomi och verksamhet, delårsrapporter och bokslut.

Styrelsen ska därutöver avlämna de rapporter över verksamheten som medlem i förbundet efterfrågar.

Styrelsen svarar också, på eget initiativ, för att informera medlemmarna i förbundet om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för förbundet eller någon av dess medlemmar.

I §16 tycker vi det är för lite att styrelsen ska informera. Någon form av samrådsskyldighet i större frågor bör vara formulerad

§ 17 – KSAs synpunkter

Vi föreslår en tidigarelagd budgetberedning som medger fastställande av budget tidigt på hösten. Det möjliggör medlemmarna att i sina resp. fullmäktige besluta om budget innan budgetåret träder i kraft.

17 § Budget - årsredovisning

Fullmäktige ska årligen fastställa budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för såväl verksamheten och ekonomin under budgetåret som ekonomin under den kommande treårsperioden.

ska samråda med förbundsmedlemmarna om budgetförslaget enligt plan för budgetarbete och senast en månad före fullmäktiges sammanträde. Budgeten ska fastställas senast den **30 november** före verksamhetsåret. Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i kommunallagen. Tid och plats för budgetsammanträdet ska kungöras på kommunalförbundets officiella anslagstavla och **samtliga medlemmars officiella anslagstavlor.**

17 § Budget – årsredovisning

Fullmäktige ska årligen fastställa budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för såväl verksamheten och ekonomin under budgetåret som ekonomin under den kommande tvåårsperioden.

Förbundet ska samråda med förbundsmedlemmarna om budgetförslaget enligt plan för budgetarbete

och senast en månad före fullmäktiges sammanträde. Budgeten ska fastställas **senast den 30 september** före verksamhetsåret.

Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i kommunallagen. Tid och

plats för budgetsammanträdet ska kungöras på kommunalförbundets officiella anslagstavla och samtliga medlemmars officiella anslagstavlur.

§17 bör kunna förenklas. Räcker med kungörelse på officiella anslagstavlan (där sätet finns

§ 17 – väldigt kort tid och sen tidpunkt för samråd med medlemmarna om budgetförslag. Vi noterar att detta inte är någon ny skrivning, men Region Stockholm passar på att lyfta önskemålet om en ordning som gör att budgeten för förbundet kan hanteras i mycket god tid eftersom det får påverkan på regionens eget budgetarbete. Det behövs flera månaders framförhållning. Så är sannolikt fallet för fler medlemmar.

17 § Budget – årsredovisning

Fullmäktige ska årligen fastställa en verksamhetsplan med budget för förbundet. Budgeten Verksamhetsplanens budgetår ska innehålla mål för ekonomin och verksamheten samt en ekonomisk budget. Planperioden, den därpå följande tvåårsperioden, ska omfatta en översiktlig plan för verksamhet och ekonomi.

Förbundet ska samråda med förbundsmedlemmarna om budgetförslaget enligt plan för budgetarbetet. Samråd ska ske senast en månad före fullmäktiges sammanträde. Budgeten ska fastställas senast den 30 september före verksamhetsåret.

Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i kommunallagen. Tid och plats för budgetsammanträdet ska kungöras på kommunalförbundets officiella anslagstavla och samtliga medlemmars officiella anslagstavlur.

Vid oförutsägbar händelse som medför betydande ekonomisk effekt eller produktionsstörning kan fullmäktige besluta om tillfällig justering av ersättningsmodell.

Fullmäktige ska varje år upprätta bokslut/årsredovisning per den 31 december.

§ 18,19

§ 18 – Överväg att lägga till att förbundskansliet leds av direktören.

§ 19 – Är det tillräckligt tydligt vad som händer om någon begär utträde (jfr vad de ekonomiska effekterna blir?)

22 § Bildande av förbundet

Förbundet är bildat när medlemmarnas fullmäktige har antagit förbundsordningen.
Förbundet ansvarar för verksamheten enligt förbundsordningen från den 1 januari 2016.

23 § Ändringar av förbundsordningen

Ändringar eller tillägg till förbundsordningen ska antas av fullmäktige och fastställas av medlemmarna **landstingsfullmäktige.**

23 § Ändringar av förbundsordningen. (Ver 2.0)

Ändringar eller tillägg till förbundsordningen ska antas av fullmäktige och fastställas av medlemmarnas respektive **fullmäktige.**

Frågor till Ekonomidirektörsnätverket

Paragraferna 14 , 15 och 17 samt den ekonomiska bilagan är frågor där regionernas ekonomidirektörer behöver samsyn.

14 § Kostnadstäckning

Kommunalförbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter.

Kommunalförbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Om årets kostnader inte täcks enligt andra stycket ska finansieringen av underskottet fördelas mellan

förbundets medlemmar procentuellt i relation till **värdet av nyttjade tjänster under året.**

BILAGA 1

1 § Fördelningsmodell

Kommunalförbundets medlemmar är överens om att solidariskt finansiera den gemensamma kostnaden av koordineringscentral, ordinarie sjuksköterskebemanning i flygplanen, anskaffning och underhåll av medicinsk teknik, hyra för hangarer och bas-faciliteter samt administration.

Kostnaderna enligt fastställd budget ska fördelas mellan medlemmarna utifrån yta (55%) och invånarantal (45%). Föregående års invånarantal enligt SCB skall användas som underlag för invånarantal.

2 § Prismodell fördelning av kostnader under uppbyggnad av verksamheten

Kostnaden enligt § 1 debiteras som en avgift vid årets början till medlemmarna.

3 § Prismodell fördelning av kostnader under verksamhetsdrift

Kostnaden enligt § 1 utgår som en särskild avgift per påbörjat uppdrag. Avgiften är maximerad till 10 000 SEK per flygtimme. Överskjutande del av avgiften ska fördelas lika mellan övriga parter.

Kostnaden debiteras som en preliminär avgift vid årets början till medlemmarna utifrån fjolårets volym

flygtimmar per medlem och avräknas efter årets slut utifrån faktiskt antal flygtimmar.

För första driftåret, då ingen fjolårs volym i flygtimmar finns att tillgå, används den av förbundet estimerade volymen i flygtimmar för att bestämma preliminära avgiften. Detta gäller endast från och

med den månad då flygverksamheten startar. Kostnader för perioden som föregår flygverksamhetens

start ska fördelas enligt §2 ovan.

.....